вного звільнення учасників інноваційної діяльності від оподаткування. Необхідно розуміти, що на теперішній час регіональна влада не може підтримати інвестиційно-інноваційну діяльність і не має нагоди реально її здійснювати. Слід змінити систему формування бюджету, щоб дати місцевим органам влади можливість стимулювання інноваційної діяльності (правда і в цьому випадку важко чекати істотних змін, оскільки пріоритет віддаватиметься поточним інтересам регіону, а не перспективним можливостям його розвитку).

Література

1. *Бойко О. О.* Проблеми інноваційного розвитку в промисловості України / О.О. Бойко // Економіст . — 2004. — № 5. — С. 82—89.
2. *Вишивана В. М.* Управління інвестиційною діяльністю в Україні / В. М. Вишивана // Фінанси України . — 2004. — № 10. — С. 82—88.
3. *Герасименко С. С.* Статистична оцінка інвестиційної привабливості регіонів / С. С. Герасименко // Актуальні проблеми економіки. — 2006. — №12. — С. 155—159.

УДК 336.774

Л. А. Бондаренко, канд. екон. наук, доц.
кафедри банківської справи,
Криворізький економічний інститут
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

МІКРОКРЕДИТУВАННЯ ЯК ОДНА З ПЕРСПЕКТИВНИХ ФОРМ ІНВЕСТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Малі та середні підприємства (МСП) в розвинених країнах складають важливий сектор національних економік. Якщо великі підприємства визначають рівень науково-технічного потенціалу країни, то МСП, будучи найбільш масовою формою ділового життя, забезпечують соціально-економічну стабільність розвитку. Сектор МСП відрізняється підвищеною динамічністю, здатністю до швидкого створення нових виробництв і генерації нових робочих місць.

За умов дестабілізації сучасної економіки України, обмеження фінансових ресурсів, саме суб'єкти підприємницької діяльності, які не вимагають великих стартових інвестицій, мають швидке обертання ресурсів, спроможні при певній підтримці найбільш швидко й економічно доцільно вирішувати проблеми демонополізації, стиму-

лювати розвиток економічної конкуренції. Ось чому вирішення проблем, пов'язаних із інвестиційним кредитуванням саме цього сектору, є найбільш необхідною складовою розвитку сучасної економіки.

Якщо крупний бізнес в Україні вже отримав альтернативу банківським кредитам у вигляді самостійного виходу на ринки запозичень, а також приватне або публічне розміщення акцій, то малий бізнес може сподіватися тільки на мікрокредитування.

Мікрофінансування як концепція кредитування з'явилося в сімдесятих роках минулого століття в Бангладеш, як альтернатива традиційним банківським позикам для дрібних підприємців, які потребували невеликі (не вигідні для банку) кошти та не могли надати заставу і звітність.

Статистика неплатежів саме за невеликими кредитами набагато нижче, ніж по автокредитам або іпотеці. Як вважають фахівці, в майбутньому мікрокредитування буде розвиватися хоча б тому, що для банків воно безпечніше, ніж інші види кредитів [1].

Пропонуємо комерційним банкам надавати кредити для ведення бізнесу малим підприємцям за наступною схемою (рис.).

На початковому етапі, після звернення позичальника, банк розглядає можливість надання позички та визначає параметри кредиту.

Оскільки МСП, як правило, не мають достатнього матеріального забезпечення за кредитними зобов'язаннями, обов'язковою умовою надання мікропозички є наявність поручителя.

Якщо позичальник виконує всі вимоги кредитної угоди — своєчасно сплачує відсотки та погашає кредит, то йому надається можливість перейти на кращі умови кредитування наступного разу. Тобто, буде запропонована менша відсоткова ставка, більша сума кредиту, більший термін кредитування. У випадку, коли позичальник не дотримується умов кредитної угоди, йому буде відмовлено в подальшому кредитному обслуговуванні.

Пропонуємо ввести колективну відповідальність за невиконання умов кредитної угоди — в подальшому втрачає можливість користуватися позичками не лише позичальник, але і його поручитель. Як свідчить досвід зарубіжних банків — це дієвий механізм психологічного впливу на позичальника.

Відзначимо, що за світовими мірками існуючі в українських банках мікрокредити — далеко не «мікро». Адже в країнах, що розвиваються, на які сьогодні припадає пік дрібного кредитування, люди займають $ 100, $ 50 і навіть $ 5. В Україні цю нішу освоюють кредитні спілки. До нашої країни подібна послуга прийшла з Польщі. Там ще в 1990-х рр. почали розвиватися так звані «хвільовкі» — мікроссуди до зарплати у 20—50 злотих (від $ 7) [1].

Рис. Алгоритм здійснення мікрокредитування (авторський підхід)

Таким чином, мікрофінансування комерційними банками МСП стане дієвим фінансовим інструментом активізації інвестиційної діяльності в Україні.

Література

1. *Ормоцадзе М.* Приятные мелочи. Мини-ссуды могут стать хитом 2010 финансового года // Фокус. — 2010. — № 1. — Режим доступу до журн.: http://focus.ua/economy/91547